

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Bryssel, 11. huhtikuuta 2024
(OR. en)**

**2022/0906(COD)
LEX 2315**

**PE-CONS 85/2/23
REV 2**

**JUR 761
COUR 30
INST 515
CODEC 2526**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PERUSSÄÄNNÖSTÄ
TEHDYN PÖYTÄKIRJAN N:O 3 MUUTTAMISESTA**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU, Euratom) 2024/...,**

annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024,

**Euroopan unionin tuomioistuimen
perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 256 artiklan 3 kohdan ja 281 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon unionin tuomioistuimen pyynnön,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan komission lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä²,

¹ Lausunto annettu 14. maaliskuuta 2023 (COM(2023)0135).

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 27. helmikuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 19. maaliskuuta 2024.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin tuomioistuin toimitti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2015/2422³ mukaisesti 14 päivänä joulukuuta 2017 Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle kertomuksen mahdollisista toimivallanjaon muutoksista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 267 artiklaan perustuvia ennakkoratkaisukysymyksiä koskevissa asioissa. Unionin tuomioistuin katsoi kertomuksen antamisen ajankohtana, ettei ollut aihetta ehdottaa muutoksia SEUT 267 artiklan nojalla esitettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn. Se korosti samassa kertomuksessa kuitenkin, että mahdollisuutta myöhemmästä ennakkoratkaisuvallan siirrosta unionin yleiselle tuomioistuimelle ei voitaisi sulkea pois tietyissä erityisasioissa, jos unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettaisiin niin monia ja monitahoisia ennakkoratkaisupyyntöjä, että hyvä lainkäyttö edellyttäisi kyseistä siirtoa. Tällainen siirto vastaa myös Nizzan sopimuksen laatijoiden tahtoa, koska heidän tarkoituksenaan oli Euroopan unionin tuomioistuinjärjestelmän tehostaminen tekemällä mahdolliseksi unionin yleisen tuomioistuimen osallistuminen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2015/2422, annettu 16 päivänä joulukuuta 2015, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta (EUVL L 341, 24.12.2015, s. 14).

- (2) Unionin tuomioistuimen tilastot osoittavat, että sekä vireillä olevien ennakkoratkaisuasioiden lukumäärä että niiden keskimääräinen käsittelyaika ovat kasvussa. Koska ennakkoratkaisupyynnöt on käsiteltävä nopeasti, jotta kansalliset tuomioistuimet voivat taata oikeuden tehokkaasiin oikeussuojakeinoihin, nykytilanteeseen olisi puututtava. Tämä tilanne ei johdu ainoastaan unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi vuosittain saatettavien ennakkoratkaisupyyntöjen suuresta lukumäärästä vaan myös siitä, että entistä suurempi määrä sen käsiteltäväksi saatetuista kysymyksistä on hyvin monitahoisia ja erityisen arkaluonteisia. Jotta unionin tuomioistuin pystyisi edelleen täyttämään tehtävänsä suojata ja vahvistaa unionin oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta ja jotta voidaan varmistaa, että unionin tuomioistuimen päätökset ovat mahdollisimman korkealaatuisia, hyvän oikeudenkäytön vuoksi on syytä käyttää SEUT 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annettua mahdollisuutta siirtämällä unionin yleiselle tuomioistuimelle toimivalta ratkaista SEUT 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisukysymykset Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännössä, jäljempänä 'perussääntö', määrätyissä erityisasioissa.

- (3) Kun osa ennakkoratkaisuvallasta siirretään unionin yleiselle tuomioistuimelle, unionin tuomioistuin voisi käyttää enemmän aikaa ja resursseja monitahoisimpien ja arkaluonteisimpien ennakkoratkaisupyyntöjen tarkasteluun ja tässä yhteydessä syvempään vuoropuheluun eurooppalaisten tuomioistuinten kanssa, muun muassa käyttämällä enemmän unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklassa määrättyä mekanismia, joka mahdollistaa sen, että unionin tuomioistuin voi pyytää ennakkoratkaisua pyytäneeltä tuomioistuimelta selvennyksiä asettamassaan määräajassa perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen osapuolten kirjelmien tai kirjallisten huomautusten lisäksi.
- (4) Tässä yhteydessä ja koska unionin tuomioistuin saa ennakkoratkaisuasioissa enenevässä määrin ratkaistavakseen kysymyksiä, jotka ovat luonteeltaan perustuslaillisia tai liittyvät ihmisoikeuksiin ja Euroopan unionin perusoikeuskirjaan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', oikeusprosessin avoimuutta ja läpinäkyvyyttä olisi vahvistettava. Tätä varten ja rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001⁴ soveltamista perussääntöä olisi muutettava niin, että siinä määrätään, että perussäännön 23 artiklassa tarkoitetun osapuolen kirjelmät tai kirjalliset huomautukset olisi julkaistava Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivustolla kohtuullisen ajan kuluessa asian käsittelyn päättymisestä, paitsi jos kyseinen osapuoli vastustaa kirjelmänsä tai kirjallisten huomautustensa julkaisemista, jolloin vastustamisesta olisi mainittava samalla verkkosivustolla. Julkaiseminen lisää läpinäkyvyyttä ja luottamusta unioniin ja unionin oikeuteen.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

- (5) Unionin yleinen tuomioistuin kykenee asetukseen (EU, Euratom) 2015/2422 perustuvan unionin tuomioistuinrakenteen uudistuksen jälkeen nykyisin selviytymään tästä työmäärän lisääntymisestä, joka aiheutuu ennakkoratkaisuvallan siirrosta tietyissä erityisasioissa. Koska unionin yleisen tuomioistuimen työmäärä on kuitenkin kiinteästi yhteydessä unionin toiminnan kehittymiseen, olisi varmistettava, että se kykenee edelleen täyttämään kaikilta osin unionin toimielimiin, elimiin ja laitoksiin kohdistuvan laillisuusvalvontatehtävänsä.
- (6) Oikeusvarmuuden vuoksi on olennaisen tärkeää, että asiat, joissa ennakkoratkaisuvalta annetaan unionin yleiselle tuomioistuimelle, rajataan selkeästi ja että ne ovat riittävästi erotettavissa muista asioista. On myös tärkeää, että kyseiset asiat ovat sellaisia, joissa tähän mennessä kertynyt unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö muodostaa vankan perustan, joka pystyy ohjaamaan unionin yleistä tuomioistuinta sen ennakkoratkaisuvallan käytössä.
- (7) Erityisasioiden määrittämisessä olisi myös otettava huomioon tarve vähentää unionin tuomioistuimen tutkittavaksi tulevia ennakkoratkaisuasioita riittävän suurella lukumäärällä, jotta toimenpiteellä on todellinen vaikutus sen työmäärään.

- (8) Näiden kriteerien perusteella olisi määritettävä ne erityisasiat, joissa ennakkoratkaisuvalta siirretään unionin yleiselle tuomioistuimelle. Kun otetaan huomioon unionin oikeuden kehittyvä luonne, tämä määrittely olisi tehtävä käyttäen tavanomaista tapaa viitata näihin erityisasioihin. Sen varmistamiseksi, että tätä määrittelyä voidaan käyttää jatkossakin, niin että tarvittava oikeusvarmuus säilyy huolimatta unionin oikeuden kehityksestä kyseisissä erityisasioissa, on tärkeää ottaa huomioon asiat, jotka tyypillisesti kuuluvat näihin erityisasioihin tämän asetuksen antamisajankohtana.
- (9) Yhteinen arvonnäisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi ja tavaroiden tariffiluokitus yhdistetyssä nimikkeistössä täyttävät edellytykset sille, että niitä voidaan pitää SEUT 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuina erityisasioina. Nämä asiat kattavat tämän asetuksen antamisajankohtana sellaiset kysymykset kuin arvonnäisäveron määräytymisperusteen määrittäminen tai vapautusta sen maksamisesta koskevat edellytykset; valmisteveroja koskevan yleisen järjestelmän sekä alkoholista, alkoholijuomista, tupakasta, energiatuotteista ja sähköstä kannettavia veroja koskevan kehyksen tulkinta; kriteerit, joiden perusteella tuonti- tai vientitulleja sovelletaan tavaroiden kauppaan, kuten yhteinen tullitariffi, tavaroiden alkuperä ja tullausarvo; tuonti- ja vientimenettelyt, mukaan lukien tullivelan syntyminen, toteaminen ja lakkaaminen; erityiset tullimenettelyt; tullittomuusjärjestelmä sekä tiettyjen tullinimikkeiden tulkinta ja perusteet tiettyjen tavaroiden luokittelemiseksi neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87⁵ liitteessä I vahvistettuun yhdistettyyn nimikkeistöön.

⁵ Neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1987, tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista (EYVL L 256, 7.9.1987, s. 1).

- (10) Matkustajille annettava korvaus ja apu, jos matka viivästyy tai peruuntuu tai jos matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, täyttävät edellytykset sille, että niitä voidaan pitää SEUT 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuina erityisasioina, ja ne kattavat kysymykset, joita tämän asetuksen antamisajankohtana säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksilla (EY) N:o 261/2004⁶, (EU) N:o 1177/2010⁷, (EU) N:o 181/2011⁸ ja (EU) 2021/782⁹. Samat edellytykset täyttyvät tämän asetuksen antamisajankohtana myös kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän osalta, jota säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/87/EY¹⁰ ja sen perusteella annetuilla säädöksillä.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 261/2004, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, matkustajille heidän lennolleen pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 295/91 kumoamisesta (EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1177/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 1).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 181/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 1).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/782, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (EUVL L 172, 17.5.2021, s. 1).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (11) Koska unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen väliseen ennakkoratkaisuvallan jakoon sovelletaan aineellista perustetta, oikeusvarmuuden ja käsittelyn joutuisuuden vuoksi on tärkeää, etteivät ennakkoratkaisua pyytävät tuomioistuimet ratkaise itse kysymystä siitä, kumpi tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan ennakkoratkaisupyynnön. Kaikki ennakkoratkaisupyynnot olisi sen vuoksi pantava vireille unionin tuomioistuimessa, jonka olisi ratkaistava työjärjestyksessään täsmennettävää menettelyä noudattaen, koskeeko pyyntö yksinomaan yhtä tai useampaa perussäännössä määrättyä erityisasiaa ja onko se tämän vuoksi siirrettävä unionin yleiselle tuomioistuimelle.
- (12) Unionin tuomioistuimen olisi jatkossakin ratkaistava sellaiset ennakkoratkaisupyynnot, jotka vaikkakin liittyvät erityisasioihin, joissa ennakkoratkaisulta on tällä asetuksella siirretty unionin yleiselle tuomioistuimelle, koskevat samalla muitakin asioita, sillä SEUT 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ei anneta minkäänlaista mahdollisuutta antaa unionin yleiselle tuomioistuimelle ennakkoratkaisuvaltaa muissa asioissa kuin erityisasioiden.

- (13) Oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, joka on etukäteen laillisesti perustettu, on perusoikeus, joka taataan perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa kohdassa. Sen vuoksi perussäännössä itsessään olisi selvästi todettava, että toimivalta säilyy unionin tuomioistuimella, jos ennakkoratkaisupyyntöön liittyy primaarioikeuden, kansainvälisen julkisoikeuden, unionin oikeuden yleisten periaatteiden tai perusoikeuskirjan tulkintaa koskevia itsenäisiä kysymyksiä, kun otetaan huomioon niiden horisontaalinen luonne, silloinkin kun pääasiaan sovellettavat oikeussäännöt koskevat yhtä tai useampaa erityisasiaa, joissa ennakkoratkaisutoimivalta on tällä asetuksella annettu unionin yleiselle tuomioistuimelle.
- (14) Unionin tuomioistuimen presidentin olisi alustavan analyysin jälkeen ja unionin tuomioistuimen varapresidenttiä ja ensimmäistä julkisasiamiestä kuultuaan ilmoitettava kirjaamolle, olisiko ennakkoratkaisupyyntö siirrettävä unionin yleiselle tuomioistuimelle vai olisiko se annettava täydentävää analyysia varten käsiteltäväksi yleiskokoukselle, johon unionin yleisen tuomioistuimen kaikki tuomarit ja julkisasiamiehet osallistuvat. Hyvän ja nopean oikeudenkäytön varmistamiseksi prosessin, jossa arvioidaan, olisiko pyyntö siirrettävä unionin yleiselle tuomioistuimelle, olisi tapahduttava määräajassa, joka ei ylitä sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä, ottaen huomioon asian luonne, kesto ja monitahoisuus.

- (15) Oikeusvarmuuden vuoksi ja oikeudenkäyntimenettelyjen avoimuuden lisäämiseksi unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen tuomioistuimen olisi perusteltava lyhyesti ennakkoratkaisupyyntöä koskevassa ratkaisussaan, miksi se on toimivaltainen ratkaisemaan asian, josta on tehty ennakkoratkaisupyyntö. Lisäksi unionin tuomioistuimen olisi julkaistava luettelo perussäännön 50 b artiklan, sellaisena kuin se on lisätty tällä muutosasetuksella, soveltamista kuvaavista esimerkeistä ja päivitettävä sitä säännöllisesti.
- (16) Unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee sille siirretyssä ennakkoratkaisupyyntöä nimenomaisesti tai implisiittisesti esiin nousseet toimivaltaa tai tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevat kysymykset.
- (17) Perussäännön 54 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että jos unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei se ole toimivaltainen ratkaisemaan asiaa, se siirtää asian unionin tuomioistuimelle. Samaa velvollisuutta olisi sovellettava, jos unionin yleinen tuomioistuin toteaa sille siirrettyä ennakkoratkaisupyyntöä käsitellessään, ettei pyyntö täytä perussäännön 50 b artiklan, sellaisena kuin se on lisätty tällä muutosasetuksella, ensimmäisessä kohdassa vahvistettuja edellytyksiä.
- (18) Myös silloin, kun unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että sen toimivaltaan kuuluvan asian edellyttämä periaatepäättös voi vaikuttaa unionin oikeuden yhtenäisyyteen tai johdonmukaisuuteen, se voi SEUT 256 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan nojalla siirtää asian unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi.

- (19) Jotta kansallisille tuomioistuimille ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille tarjottaisiin samat takeet kuin unionin tuomioistuimessa, unionin yleisen tuomioistuimen olisi vahvistettava itselleen menettelysäännöt, jotka vastaavat unionin tuomioistuimen soveltamia menettelysääntöjä ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyssä varsinkin julkisasiamiehen nimeämisen osalta. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomarien olisi valittava keskuudestaan julkisasiamiehen tehtäviä hoitavat jäsenet kolmen vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia. Sinä aikana, jona nämä jäsenet hoitavat julkisasiamiehen tehtäviä, heidän ei pitäisi toimia tuomareina SEUT 267 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Lisäksi ennakkoratkaisupyyntöä käsittelemään nimetyn julkisasiamiehen olisi hänen riippumattomuutensa varmistamiseksi kuuluttava johonkin muuhun kuin siihen jaostoon, jonka käsiteltäväksi ennakkoratkaisupyyntö on jaettu.
- (20) Kun otetaan huomioon ennakkoratkaisumenettelyn erityispiirteet unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluviin kanneasioihin verrattuna, ennakkoratkaisupyyntöt on aiheellista jakaa tätä varten nimetyille unionin yleisen tuomioistuimen jaostoille.
- (21) Varsinkin unionin yleisen tuomioistuimen antamien ennakkoratkaisujen johdonmukaisuuden turvaaminen ja hyvä oikeudenkäyttö edellyttävät myös sellaisen unionin yleisen tuomioistuimen jaoston mahdollistamista, jonka laajuus on viiden tuomarin jaoston ja suuren jaoston välillä. Koska unionin yleisen tuomioistuimen vastuu tämän asetuksen tuloksena kasvaa, oikeudenkäynnissä asianosaisena olevan jäsenvaltion tai unionin toimielimen olisi voitava pyytää tällaisen keskisuuren jaoston koolle kutsumista, kun unionin yleisessä tuomioistuimessa saatetaan asia vireille SEUT 267 artiklan nojalla.

- (22) Unionin tuomioistuimen tilastot osoittavat, että unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta tehtyjen muutoksenhakujen lukumäärä on suuri. Jotta voitaisiin turvata muutoksenhakumenettelyn tehokkuus ja mahdollistaa unionin tuomioistuimen keskittyminen valituksiin, joihin liittyy merkityksellisiä oikeuskysymyksiä, valituslupajärjestelmää olisi laajennettava ottaen samalla huomioon tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevasta oikeudesta luonnostaan johtuvat vaatimukset.
- (23) Valituslupajärjestelmä olisi ulotettava koskemaan valituksia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka koskevat unionin elimen tai laitoksen, jossa oli 1 päivänä toukokuuta 2019 riippumaton valituslautakunta mutta jota ei vielä mainita perussäännön 58 a artiklassa, riippumattoman valituslautakunnan päätöstä. Tällaiset valitukset koskevat nimittäin asioita, jotka on jo tutkittu kahteen kertaan eli ensin riippumattomassa valituslautakunnassa ja sitten unionin yleisessä tuomioistuimessa, jolloin oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan tuomioistuimessa on taattu täysimääräisesti.
- (24) Valituslupajärjestelmä olisi ulotettava koskemaan myös riitoja, jotka koskevat SEUT 272 artiklassa tarkoitetun välityslausekkeen sisältävien sopimusten täyttämistä. Välityslausekkeessa edellytetään useimmiten vain, että unionin yleinen tuomioistuin soveltaa oikeusriidan asiakysymykseen välityslausekkeessa mainittua kansallista oikeutta. Jos unionin yleisen tuomioistuimen on sovellettava unionin oikeutta oikeusriidan asiakysymykseen, unionin yleisen tuomioistuimen näihin oikeusriitoihin liittyvistä ratkaisusta valittamiseen olisi myönnettävä valituslupa, jos valitukseen liittyy unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeitä kysymyksiä.

- (25) Perussäännön 23 artiklan mukaan Euroopan parlamentilla, neuvostolla ja Euroopan keskuspankillla on oikeus toimittaa unionin tuomioistuimelle kirjelmiä ja kirjallisia huomautuksia, jos ne ovat hyväksyneet säädöksen, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena. Oikeuskäytännössään unionin tuomioistuin on kuitenkin jo sallinut Euroopan parlamentin ja Euroopan keskuspankin osallistua muita ennakkoratkaisupyyntöjä koskeviin menettelyihin, jos niillä on erityinen intressi kansallisen tuomioistuimen esiin tuomissa kysymyksissä.
- (26) Perussäännön 23 artiklaa olisi sen vuoksi muutettava niin, että siinä määrätään, että kaikista jäsenvaltion tuomioistuimen päätöksistä, joilla asia saatetaan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, ilmoitetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan keskuspankille, jotta ne voivat arvioida, onko niillä tällainen erityinen intressi, ja päättää, haluavatko ne käyttää oikeuttaan esittää kirjelmiä tai kirjallisia huomautuksia. Tällaisen muutoksen ei pitäisi vaikuttaa muiden toimielinten, elinten tai laitosten oikeuteen toimittaa kirjelmiä tai kirjallisia huomautuksia, jos ne ovat hyväksyneet säädöksen, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena.

- (27) Tämä asetus muuttaa huomattavasti unionin tuomioistuinrakennetta, minkä vuoksi sen täytäntöönpanoa olisi seurattava tiiviisti. Tämän vuoksi unionin tuomioistuimen olisi toimitettava kohtuullisessa ajassa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle kertomus ennakkoratkaisuvallan siirtämisestä unionin yleiselle tuomioistuimelle erityisasioissa sekä valituslupajärjestelmän laajentamisesta. Unionin tuomioistuimen olisi erityisesti toimitettava tietoja, joiden avulla voidaan arvioida esitettyjen päämäärien saavuttamista, kun otetaan huomioon sekä asioiden käsittelyn joutuisuus että monitahoisimpien tai arkaluonteisimpien valitusten ja ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyn tehokkuus.
- (28) Euroopan parlamentti ja unionin tuomioistuin ovat kehittäneet rakentavan vuoropuhelun unionin tuomioistuinjärjestelmän toiminnasta, ja se on osoittautunut erityisen hyödylliseksi tämän uudistuksen yhteydessä. Kyseistä vuoropuhelua, johon voidaan tarvittaessa kutsua asiantuntijoita, olisi käytävä vuosittain jäsennellysti ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin toimielimen rooli ja toimivalta, jotta voidaan keskustella tällä asetuksella tehdyn perussäännön uudistuksen täytäntöönpanosta ja pohtia uusia mahdollisia parannuksia.

- (29) Julkinen kuuleminen ja sidosryhmien kuuleminen ovat erottamaton osa tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja lainsäädännön laadun parantamista. Ennen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 määräysten muuttamista koskevan pyynnön tai ehdotuksen hyväksymistä SEUT 281 artiklan mukaisesti unionin tuomioistuimen tai komission olisi järjestettävä julkisia kuulemisia avoimella ja läpinäkyvällä tavalla ja varmistettava, että näiden julkisten kuulemisten menettelyt ja määräajat mahdollistavat mahdollisimman laajan osallistumisen. Julkisten kuulemisten ja sidosryhmien kuulemisten tulokset olisi ilmoitettava viipymättä tapauksen mukaan komissiolle tai unionin tuomioistuimelle sekä Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja julkistettava.
- (30) Sen vuoksi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehtyä pöytäkirjaa N:o 3 olisi muutettava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä, jäljempänä 'perussääntö', tehty pöytäkirja N:o 3 seuraavasti:

1) muutetaan 23 artikla seuraavasti:

a) korvataan ensimmäinen ja toinen kohta seuraavasti:

”Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltion tuomioistuin ilmoittaa unionin tuomioistuimelle päätöksestään, jolla se lykkää asian käsittelyä ja saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen kirjaaja antaa sen jälkeen päätöksen tiedoksi asianosaisille, jäsenvaltioille, Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja Euroopan keskuspankille sekä sille unionin toimielimelle, elimelle tai laitokselle, joka on hyväksynyt säädöksen, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena.

Asianosaisilla, jäsenvaltioilla ja komissiolla on oikeus toimittaa unionin tuomioistuimelle kirjelmiä ja kirjallisia huomautuksia kahden kuukauden kuluessa tästä tiedoksiannosta, ja tämä oikeus on myös Euroopan parlamentilla, neuvostolla ja Euroopan keskuspankilla, jos ne katsovat, että niillä on erityinen intressi ennakkoratkaisupyynnössä esiin nousseissa kysymyksissä. Tarvittaessa sillä unionin toimielimellä, elimellä tai laitoksella, joka on hyväksynyt säädöksen, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena, on myös oikeus toimittaa unionin tuomioistuimelle kirjelmiä ja kirjallisia huomautuksia.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”Osapuolen tämän artiklan nojalla toimittamat kirjelmät tai kirjalliset huomautukset on julkaistava Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivustolla kohtuullisen ajan kuluessa asian käsittelyn päättymisestä, paitsi jos kyseinen osapuoli vastustaa kirjelmänsä tai kirjallisten huomautustensa julkaisemista.”;

2) lisätään artikla seuraavasti:

”49 a artikla

Unionin yleistä tuomioistuinta avustaa sille 50 b artiklan mukaisesti siirrettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyssä yksi tai useampi julkisasiamies.

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomarit valitsevat unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen mukaisesti keskuudestaan jäsenet, jotka hoitavat julkisasiamiehen tehtäviä. Sinä aikana, jona nämä jäsenet hoitavat julkisasiamiehen tehtäviä, he eivät saa osallistua tuomareina ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn.

Kunkin ennakkoratkaisupyyntön osalta julkisasiamies nimetään niiden tätä tehtävää hoitamaan valittujen tuomareiden joukosta, jotka kuuluvat johonkin muuhun kuin siihen jaostoon, jonka käsiteltäväksi ennakkoratkaisupyyntö on jaettu.

Tuomarit, jotka on valittu hoitamaan toisessa kohdassa tarkoitettuja tehtäviä, valitaan kolmen vuoden toimikaudeksi. Heidät voidaan valita uudelleen yhden kerran.”;

3) muutetaan 50 artikla seuraavasti:

a) korvataan toinen ja kolmas kohta seuraavasti:

”Unionin yleinen tuomioistuin voi kokoontua myös suuressa jaostossa taikka keskisuuressa jaostossa, jonka laajuus on viiden tuomarin jaoston ja suuren jaoston välillä, tai yhden tuomarin kokoonpanossa.

Työjärjestyksessä määrätään jaostojen kokoonpanosta sekä siitä, missä tapauksissa ja millä edellytyksillä unionin yleinen tuomioistuin kokoontuu eri ratkaisukokoonpanoissa.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”Jos unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi on saatettu asia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla, se kokoontuu keskisuuressa jaostossa oikeudenkäynnissä asianosaisena olevan jäsenvaltion tai unionin toimielimen pyynnöstä.”;

4) lisätään artikla seuraavasti:

”50 b artikla

Unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnot, jotka koskevat yksinomaan yhtä tai useampaa seuraavista erityisasioista:

- a) yhteinen arvonlisäverojärjestelmä
- b) valmisteverotus
- c) tullikoodeksi
- d) tavaroiden tariffiluokittelu yhdistetyssä nimikkeistössä
- e) matkustajille annettava korvaus ja apu, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa;
- f) kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä kohdassa määrätään, unionin tuomioistuimella säilyy toimivalta ratkaista ennakkoratkaisupyynnot, joihin liittyy primaarioikeuden, kansainvälisen julkisoikeuden, unionin oikeuden yleisten oikeusperiaatteiden tai Euroopan unionin perusoikeuskirjan tulkintaa koskevia itsenäisiä kysymyksiä.

Kaikki Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnot pannaan vireille unionin tuomioistuimessa. Unionin tuomioistuin siirtää ennakkoratkaisupyynnön unionin yleiselle tuomioistuimelle tarkastettuaan mahdollisimman nopeasti työjärjestyksessään määrättyä menettelyä noudattaen, että pyyntö koskee yksinomaan yhtä tai useampaa tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuista asioista.

Ennakkoratkaisupyynnot, jotka unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla, jaetaan sen työjärjestyksessä määrättyä menettelyä noudattaen tätä varten nimetyille jaostoille.”;

5) korvataan 54 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Jos unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei se ole toimivaltainen ratkaisemaan unionin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvaa asiaa tai ennakkoratkaisupyyntöä, se siirtää asian unionin tuomioistuimelle. Samoin jos unionin tuomioistuin katsoo asian tai ennakkoratkaisupyynnön kuuluvan unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan, se siirtää asian unionin yleiselle tuomioistuimelle, joka ei tällöin voi katsoa, ettei se olisi toimivaltainen kyseisessä asiassa.”;

6) korvataan 58 a artikla seuraavasti:

”58 a artikla

Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, joka koskee jonkin seuraavan unionin elimen tai laitoksen riippumattoman valituslautakunnan päätöstä, tehdyn valituksen tutkiminen edellyttää, että unionin tuomioistuin myöntää ensin valitusluvan:

- a) Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto
- b) yhteisön kasvilajikevirasto
- c) Euroopan kemikaalivirasto
- d) Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto
- e) Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto
- f) yhteinen kriisinsuunnitteluneuvosto
- g) Euroopan pankkiviranomainen
- h) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen
- i) Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen
- j) Euroopan unionin rautatievirasto.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua menettelyä sovelletaan myös valituksiin

- a) unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka koskevat sellaisen riippumattoman valituslautakunnan päätöstä, joka on perustettu 1 päivän toukokuuta 2019 jälkeen johonkin muuhun unionin elimeen tai laitokseen ja jonka käsiteltäväksi asia on saatettava ennen kuin kanne voidaan nostaa unionin yleisessä tuomioistuimessa;
- b) unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 272 artiklassa tarkoitetun sopimuksen, jossa on välityslauseke, täyttämistä.

Valituslupa myönnetään työjärjestyksessä vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti kokonaisuudessaan tai osittain, jos valitukseen liittyy unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta merkityksellinen kysymys.

Valituslupaa koskeva myönteinen tai kielteinen ratkaisu perustellaan ja se julkaistaan.”;

- 7) lisätään perussäännön V osastoon artikla seuraavasti:

”62 d artikla

Tapauksen mukaan unionin tuomioistuin tai komissio tekee laajoja kuulemisiä ennen tämän perussäännön muuttamista koskevan pyynnön tai ehdotuksen esittämistä.”.

2 artikla

1. Unionin tuomioistuin käsittelee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt, jotka ovat vireillä unionin tuomioistuimessa tämän asetuksen voimaantulopäivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.
2. Valituslupajärjestelmää ei sovelleta valitukseen unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka koskevat perussäännön 58 a artiklan ensimmäisen kohdan e–j alakohdassa tarkoitettujen elinten tai laitosten valituslautakunnan päätöstä, eikä valitukseen perussäännön 58 a artiklan toisen kohdan b alakohdassa tarkoitetuista ratkaisusta, jos valitus on vireillä unionin tuomioistuimessa tämän asetuksen voimaantulopäivänä.

3 artikla

1. Unionin tuomioistuin julkaisee viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [yksi vuosi tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon, jossa esitetään esimerkkejä perussäännön 50 b artiklan soveltamisesta, ja päivittää sitä säännöllisesti.

2. Unionin tuomioistuin esittää viimeistään ... päivänä ... kuuta ... [neljä vuotta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle kertomuksen tällä asetuksella käyttöön otettujen perussäännön uudistusten täytäntöönpanosta.

Kyseisessä kertomuksessa unionin tuomioistuin esittää ainakin

- a) SEUT 267 artiklan nojalla vastaanotettujen ennakkoratkaisupyyntöjen lukumäärän;
- b) ennakkoratkaisupyyntöjen lukumäärän kussakin perussäännön 50 b artiklan ensimmäisessä kohdassa mainitussa erityisasiassa;
- c) unionin yleisen tuomioistuimen käsittelemien ennakkoratkaisupyyntöjen lukumäärän sekä perussäännön 50 b artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut erityisasiat, joihin pyynnot liittyvät, sekä tarvittaessa unionin yleisen tuomioistuimen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saattamien asioiden lukumäärän ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen päätösten lukumäärän, joihin on sovellettu perussäännön 62 artiklan mukaista uudelleen käsittelymenettelyä;
- d) niiden ennakkoratkaisupyyntöjen lukumäärän ja luonteen, joita ei ole siirretty unionin yleiselle tuomioistuimelle siitä huolimatta, että pääasiaan sovellettavat oikeussäännöt koskevat yhtä tai useampaa 50 b artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua erityisasiaa;

- e) perussäännön 50 b artiklan mukaisten ennakkoratkaisupyyntöjen keskimääräisen käsittelyajan unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa sekä perussäännön 50 b artiklan kolmannessa kohdassa määrätyn tarkastusmenettelyn ja perussäännön 62 artiklassa määrätyn uudelleen käsittelymenettelyn keskimääräisen keston;
- f) niiden asioiden lukumäärän ja luonteen, joihin on sovellettu valituslupajärjestelmää;
- g) tietoja, joiden avulla voidaan arvioida tässä asetuksessa säädettyjen päämäärien saavuttamista, kun otetaan huomioon asioiden käsittelyn joutuisuus sekä monitahoisimpien tai arkaluonteisimpien valitusten ja ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyn tehokkuus, joka on saavutettu erityisesti ennakkoratkaisua pyytäneiden tuomioistuinten kanssa unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 101 artiklan nojalla käytävän lisääntyneen yhteydenpidon kautta;
- h) tietoja perussäännön 23 artiklan viidennen kohdan soveltamisesta, erityisesti julkaistuista kirjelmistä ja esitetyistä vastalauseista.

Kertomukseen liitetään tarvittaessa pyyntö säädöksen antamisesta perussäännön muuttamiseksi erityisesti siten, että muutetaan perussäännön 50 b artiklan ensimmäisessä kohdassa mainittujen erityisasioiden luetteloa.

4 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja